

Daca o hotarâre definitiva pronunțata în materia achizițiilor publice încalca dreptul european, mai poate fi atacata?

Litigiile privind achizițiile publice nasc de cele mai multe ori controverse nu doar prin raportare la dificultatea și complexitatea fondului lor, dar și prin prisma caracterului interpretabil al textelor de lege aplicabile.

Parte din controverse își pot găsi răspunsul în dreptul european și hotărârile interpretative ale CJUE, instanța de judecată fiind obligată să aplice dreptul care îi este cunoscut, inclusiv dreptul european și hotărârile interpretative ale CJUE, care au caracter obligatoriu pentru instanțele statelor membre și se bucură de prioritate în aplicare.

Deciziile pronunțate în soluționarea plângerilor formulate împotriva deciziilor pronunțate de Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor (CNSC) sunt definitive în sistemul judiciar.

Însă atunci când dreptul european nu este aplicat cu prioritate, în materie administrativă, deci și în litigiile privind achizițiile publice, este admisibilă cererea de revizuire formulată în baza unor decizii ale CJUE, indiferent de momentul pronunțării acestora și de împrejurarea invocării sau nu în litigiul de bază a dispozițiilor de drept european preexistente, încălcate prin hotărârea a cărei revizuire se cere.

Fiind o cale de atac specială, revizuirea unei hotărâri definitive pronunțate în materia achizițiilor publice în temeiul încălcării principiului priorității dreptului Uniunii Europene poate fi formulată dacă sunt îndeplinite anumite condiții privind admisibilitatea unei astfel de cereri.

Când este admisibilă revizuirea specială?

Cu titlu general, pentru ca o cerere de revizuire să fie admisibilă, aceasta trebuie să fie definitivă în sistemul judiciar și să fi fost evocat fondul sau instanța de judecată să se fi pronunțat asupra fondului.

Potrivit art. 21 alin. (1) din Legea nr. 554/2004 privind contenciosul administrativ, constituie motiv de revizuire, care se adaugă la cele prevăzute de Codul de procedură civilă, pronunțarea hotărârilor ramase definitive prin încălcarea principiului priorității dreptului Uniunii Europene.

Prima condiție este îndeplinită în materia achizițiilor publice întrucât decizia pronunțată în soluționarea unei plângeri, reprezintă o cale de atac sui generis împotriva deciziilor pronunțate de CNSC și este definitivă în

sistemul judiciar.

În ceea ce privește cea de a doua condiție, sunt supuse revizuirii pentru motivul încălcării principiului priorității dreptului Uniunii Europene și hotărârile definitive care nu evoca fondul.

Referitor la principiul priorității dreptului comunitar, acesta a fost circumstanțiat de către CJUE (Cauzele C-224/01 - Kobler și C-234/2004 - Kapferer) în sensul că nu impune unei jurisdicții naționale să înlăture aplicarea normelor interne de procedură care conferă autoritate de lucru judecat unei hotărâri, chiar dacă astfel ar fi reparată o încălcare a dreptului comunitar savârșită prin hotărârea pronunțată, însă reexaminarea de către instanța națională a hotărârilor definitive trebuie să se subordoneze condiției ca jurisdicția respectivă să dispună de competența de a reveni asupra hotărârii respective – ceea ce dispozițiile art. 21 din Legea 554/2004 conferă, după cum s-a pronunțat inclusiv Înalta Curte de Casație și Justiție prin Decizia nr. 6394/2013.

Iar Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept al Înaltei Curți de Casație și Justiție a statuat prin Decizia nr. 45/2016 că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 21, cererea de revizuire este admisibilă în baza unor decizii ale CJUE, indiferent de momentul pronunțării acestora și de împrejurarea invocării sau nu în litigiul de bază a dispozițiilor de drept european preexistente, încălcate prin hotărârea a cărei revizuire se cere.

S-a reținut prin aceeași decizie că motiv al unei asemenea revizuiți îl constituie calificarea juridică a faptelor prin prisma normei de drept european incidente sau a interpretării acesteia rezultate dintr-o hotărâre CJUE, iar nu faptele deduse judecării, care reprezintă un element imutabil al litigiului.

Când poate fi formulată o asemenea revizuire?

Rezumând, instanța trebuie să aplice dreptul care îi este cunoscut, inclusiv dreptul european și hotărârile interpretative ale CJUE, care au caracter obligatoriu pentru instanțele statelor membre și se bucură de prioritate în aplicare.

Tocmai de aceea nu este necesar ca partea să fi invocat în cursul soluționării procesului încălcarea vreunui text din dreptul european, însă trebuie să fi invocat dreptul subiectiv ocrotit de dreptul european, chiar dacă nu s-a referit la incompatibilitatea normei interne cu dreptul european.

Ori de câte ori ne aflăm într-o astfel de situație specifică de neaplicare prioritara a dreptului european, calea de atac specială a revizuirii poate fi formulată în termen de o lună de la data comunicării hotărârii definitive privind soluționarea plângerii, aceasta urmând a fi soluționată de urgență și cu precădere de către instanța de judecată.